

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1135. MEDDELELSE

76. ÅRGANG 2. MAJ 1974

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

Statens Forsøgsstation, Spangsbjerg, 6700 Esbjerg

Orienterende forsøg med sorter af lave marværter 1971-72

Johs. Jensen

Forsøgene er gennemført på god sandmuldet jord ved Spangsbjerg og udstationeret på dyb lermuldet jord ved Aasum.

Forsøgene har det første år omfattet 26 sorter. Efter forsøgene i 1971 er 10 sorter udgået, enten på grund af uegnethed til dybfrysning (lys frøfarve), lav udbytte og eller storfrøethed. Heraf tre nummersorter og følgende navngivne sorter: *Somette*, *Mendely*, *Luna*, *Forsy*, *Cormorant*, *Kestrel* og *Trio*.

Ærterne er ved Spangsbjerg sået den 27. april og ved Aasum den 3. og 4. maj. Ved såningen er tilstræbt et planteantal på 80 planter pr. m², rækkeafstand 12 cm. Som måleprøver er benyttet sorterne *Freezer 69* tidlig og *Dark Skinned Perfection* sen, hvoraf frø er leveret af firmaet Asgrow, U.S.A.

I tabellerne er sorterne anført efter tidlighed udtrykt ved varmeanheder. Varmeanhederne er beregnet ved opsummering fra såning til høst ved tenderometer-tal (Tv) 110 af den daglige gennemsnitstemperatur, beregnet som gennemsnit af døgnets maximums- og minimumstemperatur i 2 meters højde minus basis-temperaturen 4,4 °C.

Plantemasse og forholdet tærsket halm/grønne ærter er påvirket af, om ærterne er høstet mere eller mindre våde. De angivne tal er derfor kun vejledende.

Kvalitetsbedømmelsen af frosne ærter er foretaget af Forskningslaboratoriet for Grønt- og Frugtindustri, Statens Forsøgsstation, Blangstedgaard. De dybfrosne ærter er bedømt for sødhed og melethed. Det har ikke været muligt at gennemføre en tilstrækkelig sikker farvebedømmelse på frosne ærter. Prøverne, der er udtaget og dybfrosset ved Spangsbjerg, har begge år indeholdt en del gule frø, forårsaget af overfrodig vækst. Den kraftige vækst udelukker lyset til de nederste bælg under modningen, hvorved frøene gulner.

Farvebedømmelsen på friske ærter viser imidlertid, at alle sorterne er mørkfrøede. Det kan dog heller ikke udelukkes, at indholdet af gule frø i prøverne har påvirket bedømmelsen for sødhed og melethed.

Sortsnavnene er ikke godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg for planter.

Af de afprøvede sorter kan følgende fremhæves:

Tidlige

Dash er meget tidlig, langstrækt, ret småfrøet, udbyttet noget lavt i forhold til måleprøverne, men kvaliteten særdeles god.

Rurik og *Stop* er begge af samme tidlighed som *Freezer 69*, meget småfrøede, sidstnævnte giver et særdeles stort udbytte. De har begge lav karakter for sødhed, og *Stop* nogen tendens til melethed.

Frivita er ligeledes af samme tidlighed som *Freezer 69*, den er særdeles højtstående, med små til middelstore frø af god kvalitet.

Middeltidlige

Minigolt og *Gravita* er begge højtstående, småfrøede, førstnævnte med lav karakter for sødhed, og sidstnævnte med tendens til melethed.

Sildige

Mulva, multipod type, meget sildig, højtstående, småfrøet med nogen tendens til melethed.

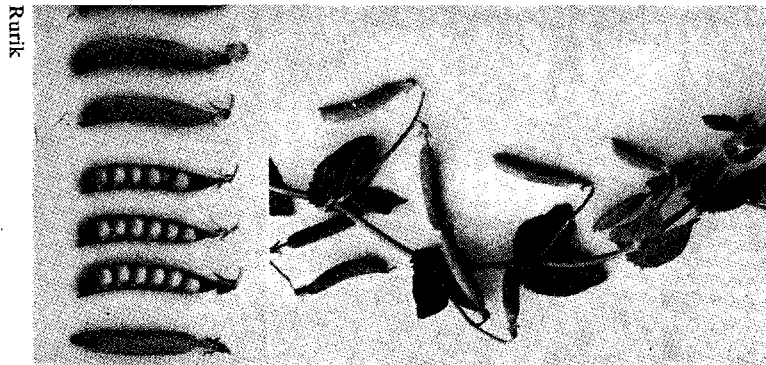
Multistar er ligeledes en multipod type, meget sildig, særdeles højtstående med middelstore frø af god kvalitet. Den er i 1974 anmeldt til nyhedsafprøvning i henhold til lov nr. 169 af 15. maj 1968 om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

Tabel 1. Orienterende forsøg med sorter af lave marværtter 1971-72

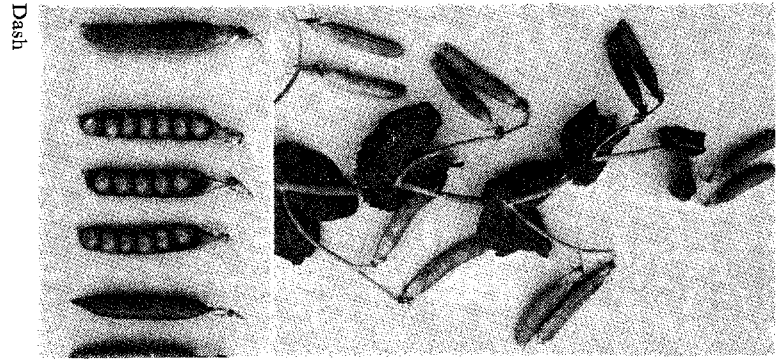
Lb- nr.	Navn	Frøleverandør	Varme- enheder ved Tv 110	Udbytte af grønne ærter ved Tv 110 ¹⁾		Udbytte af grønne ærter ved Tv 110 ²⁾		Udbytte af grønne ærter ved Tv 110 gennemsnit		Plante- masse hkg/ha	Tærsket halm/ grønne ærter	Antal planter pr. m ²	Antal dage tidligere eller senere end		
				Sp. gns.	Aasum gns.	Sp. gns.	Aasum gns.	hkg/ha	¹⁾				²⁾	Freezer 69	Dark Skinned Perf.
8.	Dash	Asgrow, U.S.A.	722	93	86	59	89	46,7	89	71	371	7,4:1	78	+4	+10
4.	Rurik	Sluis en Groot, Holland .	770	123	101	78	104	58,2	111	89	343	5,5:1	63		+6
7.	Freezer 69	Asgrow, U.S.A.	772	100	100	63	103	52,2	100	80	362	6,7:1	74		+6
9.	Stop	van Waveren, Tyskland .	776	155	127	99	131	73,4	141	112	341	4,9:1	71		+6
24.	Frivita	C. Sperling, Tyskland . . .	776	167	127	106	131	76,1	146	116	377	4,1:1	63		+6
11.	Cadet	K. Schäfer Tyskland	786	115	96	73	99	54,7	105	84	356	5,6:1	76	÷1	+5
21.	Valiant	Hurst, England	793	116	113	74	116	59,7	114	91	367	5,4:1	68	÷2	+4
10.	Minigolt	R. J. Mansholt, Holland .	804	149	123	94	126	70,3	135	107	389	5,2:1	73	÷3	+4
6.	Frizette	Sluis en Groot, Holland .	817	136	112	86	115	64,3	123	98	402	5,8:1	74	÷4	+2
25.	Gravita	C. Sperling, Tyskland . . .	826	145	114	92	117	67,1	129	102	413	5,6:1	69	÷4	+2
3.	Rodeo	van der Ploeg, Holland . .	827	124	117	78	120	62,6	120	96	408	6,2:1	63	÷4	+2
26.	Dark Skinned Perf.	Asgrow, U.S.A.	847	158	97	100	100	65,5	125	100	429	6,3:1	72	÷6	
15.	Alfarat	A/S L. Dæhnfeldt	853	123	115	78	119	62,0	119	95	386	6,0:1	85	÷7	
14.	Betamu	A/S L. Dæhnfeldt	869	129	127	82	130	66,6	128	102	359	5,7:1	84	÷8	÷2
16.	Mulva	A/S L. Dæhnfeldt	909	140	127	89	130	69,3	133	106	437	8,0:1	83	÷11	÷5
17.	Multistar	A/S L. Dæhnfeldt	909	164	164	104	169	85,5	164	131	399	4,6:1	80	÷11	÷5
	Måleprøve hkg/ha			48,8	55,6	77,0	54,0								
	LSD ₉₅									13,7					

1) Angivet som pct. af måleprøven Freezer 69.

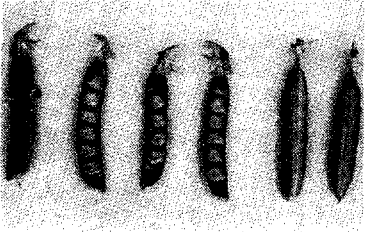
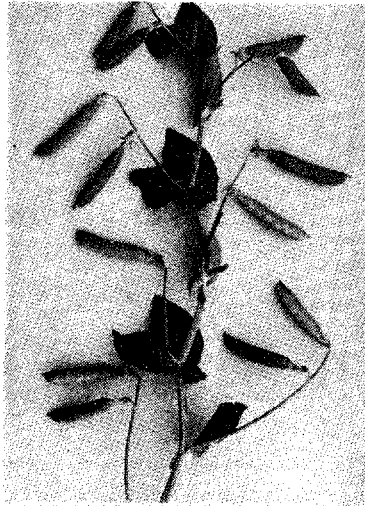
2) Angivet som pct. af måleprøven Dark Skinned Perfection.

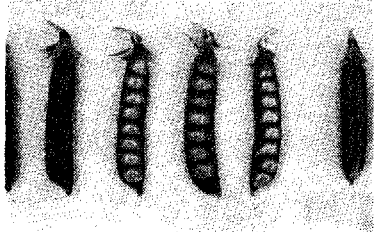
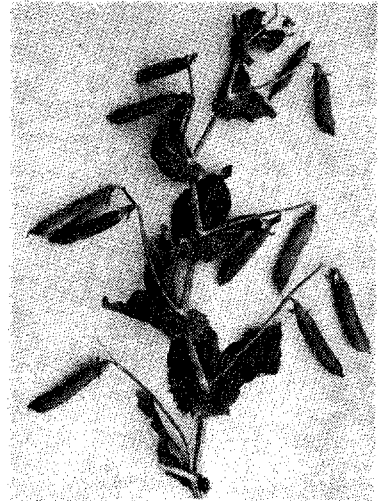
Rurik

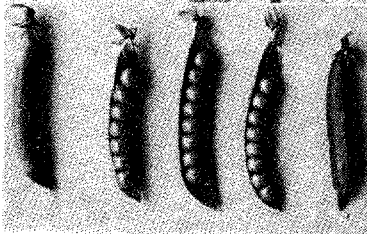
Dash

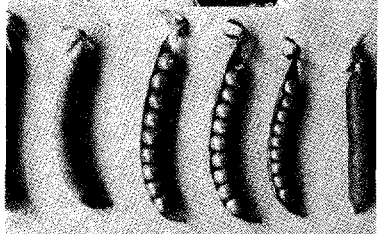
Stop

Minigolt

Frivita

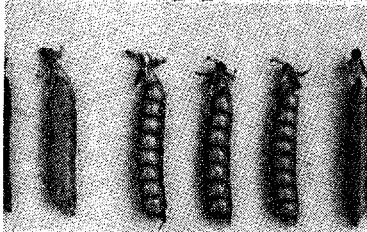
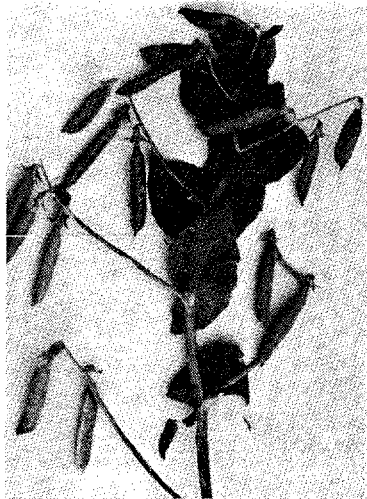
Gravita

Tabel 2. Orienterende forsøg med sorter af lave marvæarter 1971-72

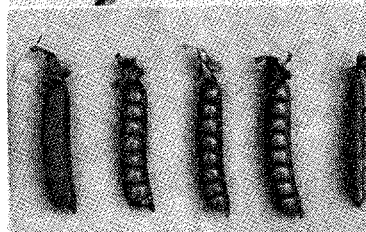
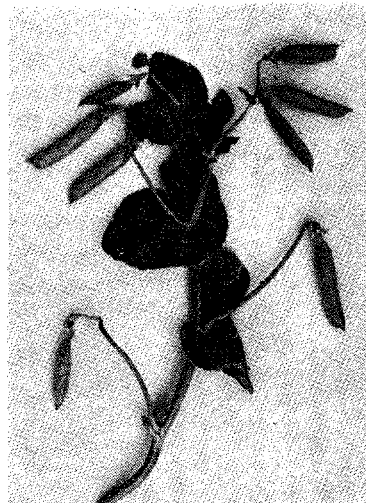
Lbnr.	Navn	Frøstørrelse pct. ¹⁾				Plante- højde cm	Antal inter- nodier til 1. blomst	Antal bælge/ stilk	Bæl- form 2)	Karakterer 0-10		
		G I	G II	M	S					friske ærter farve 10 = mørkest grøn	frosne ærter sød- hed 10 = mest sød	ærter størrelse M melet- hed 10 = mest melet
8.	Dash	21	26	34	19	93	9	1-2	St R	8,5	6,2	3,1
4.	Rurik	10	25	41	24	76	9-10	1-2	S B	8,0	4,0	4,1
7.	Freezer 69	35	23	27	15	100	9	1-2	St R	8,0	4,9	5,5
9.	Stop	12	27	39	22	59	9	1-2	St B	7,5	3,5	6,2
24.	Frivita	24	35	31	10	59	9	1-2	S B	8,0	6,0	5,3
11.	Cadet	28	30	28	14	64	10	1-2	St R	8,0	4,0	5,2
21.	Valiant	34	29	23	14	79	10	1-2	St R	8,0	5,9	7,7
10.	Minigolt	11	21	43	25	67	13	1-2	St R	8,0	3,4	4,9
6.	Frizette	5	16	49	30	91	12-13	1-2	S K	7,5	3,4	7,7
25.	Gravita	13	23	40	24	78	12-13	1-2	S K	8,5	5,3	7,1
3.	Rodeo	24	28	31	17	78	14	1-2	St R	8,5	3,6	6,0
26.	Dark Skinned Perf.	44	26	21	9	88	14	1-2	St R	8,5	5,3	6,4
15.	Alfarat	25	31	30	14	81	13	2-3	St R	8,0	4,0	6,5
14.	Betamu	21	30	33	16	83	15	2-3	St R	8,0	4,8	5,9
16.	Mulva	15	24	35	26	95	15	2-3	St R	7,0	5,2	6,7
17.	Multistar	32	32	27	9	92	15	2-3	St R	8,0	6,2	4,4
	Gennemsnit	22	27	33	18							

¹⁾ G I = over 10,2 mm i diameter
 G II = 9,3-10,2 » » »
 M = 8,2-9,3 » » »
 S = 6,0-8,2 » » »

²⁾ St = stump R = ret
 S = spids B = buet
 K = krum

Mulva

Multistar

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition. Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2002299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1974 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 7.500 eksemplarer.